

2.1 Utfallsrom Mandag 11.jan.

2.2 Hendingar Mandag 11.jan.

2.3 Telle mogeleg utfall: På tirsdag

2.4 Sannsyn for ei hending: Tirsdag 12.jan.

2.5 Addetive reglar: I dag

2.6 Betinga sannsyn, uavhengighet og produktregelen I dag

2.7 Bayes' regel I dag

Definisjonar og teorem på lysark, eksempel og tolking på tavla.

## Tolking av sannsyn

Sannsyn = relativ frekvens

Eksempel: Kastar terning  $N$  gonger

$$P(\{1, 2\}) = (\text{antall kast lik 1 eller 2}) / N$$

når  $N \rightarrow \infty$

jf. Matlab skript f11Kode.m.

# Eksempel 10 venner

| Venn | Hår  | Auger |
|------|------|-------|
| 1    | Lys  | Blå   |
| 2    | Lys  | Blå   |
| 3    | Mørk | Blå   |
| 4    | Lys  | Blå   |
| 5    | Mørk | Grøn  |
| 6    | Mørk | Brun  |
| 7    | Lys  | Brun  |
| 8    | Lys  | Blå   |
| 9    | Lys  | Blå   |
| 10   | Mørk | Brun  |

**Hår:** Lyst: 6/10, mørkt: 4/10

**Auger:** Blå: 6/10, brun: 3/10, grøn: 1/10

# Uniform sannsynsmodell

## Definisjon

Dersom  $S = \{e_1, e_2, \dots, e_n\}$  og  $P(e_1) = P(e_2) = \dots = P(e_n) = w$  har vi ein *uniform sannsynsmodell*.

Eksempel: Terning og tilfeldig venn.

## Teorem (Rule 2.3)

Anta uniform sannsynsmodell med  $m$  hendingar. La  $A = \{e_{i1}, e_{i2}, \dots, e_{ig}\}$  (hending med  $g$  enkelt utfall). Då er

$$P(A) = \frac{\text{antall utfall i } A}{\text{antall utfall i } S} = \frac{\text{gunstige}}{\text{moglege}} = \frac{g}{m}$$

Eksempel (ein) terning:

- $S = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ , dvs  $m = 6$
- $A = \{2, 4, 6\}$ , dvs  $g = 3$
- $P(A) = \frac{g}{m} = 3/6 = 1/2$

### Addisjonssetninga (teorem 2.7)

La  $A$  og  $B$  vere hendingar:

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - (A \cap B)$$

### Komplimentærsetninga (teorem 2.9)

$$P(A) = 1 - P(A')$$

## Definisjon betinga sannsyn (def. 2.10)

Det betinga sannsynet for hendinga  $B$  gitt hendinga  $A$  er

$$P(B|A) = \frac{P(A \cap B)}{P(A)}$$

for  $P(A) > 0$

# Betinga sannsyn og uavhengighet

## Definisjon betinga sannsyn (def. 2.10)

Det betinga sannsynet for hendinga  $B$  gitt hendinga  $A$  er

$$P(B|A) = \frac{P(A \cap B)}{P(A)}$$

for  $P(A) > 0$

## Definisjon uavhenighet (def. 2.11)

Hendingane  $A$  og  $B$  er *uavhengige* dersom

$$P(B|A) = P(B)$$

elles er hendingane  $A$  og  $B$  *avhengige*

## Teorem 2.10

For hendingane  $A$  og  $B$  er  $P(A \cap B) = P(A)P(B|A)$

# Multiplikasjonsreglar

## Teorem 2.10

For hendingane  $A$  og  $B$  er  $P(A \cap B) = P(A)P(B|A)$

## Teorem 2.11

Dersom  $A$  og  $B$  er uavhengige er  $P(A \cap B) = P(A)P(B)$

# Multiplikasjonsreglar

## Teorem 2.10

For hendingane  $A$  og  $B$  er  $P(A \cap B) = P(A)P(B|A)$

## Teorem 2.11

Dersom  $A$  og  $B$  er uavhengige er  $P(A \cap B) = P(A)P(B)$

## Multiplikasjonssetninga (teorem 2.12)

Dersom hendingane  $A_1, A_2, \dots, A_k$  kan opptre, så er

$$P(A_1 \cap A_2 \cap \dots \cap A_k) =$$

$$P(A_1) \cdot P(A_2|A_1) \cdot P(A_3|A_1 \cap A_2) \cdot \dots \cdot P(A_k|A_1 \cap \dots \cap A_{k-1})$$

og **dersom** hendingane  $A_1, A_2, \dots, A_k$  er **uavhengige** er

$$P(A_1 \cap A_2 \cap \dots \cap A_k) = P(A_1) \cdot P(A_2) \cdot P(A_3) \cdot \dots \cdot P(A_k)$$

## Kap. 2.7 Lov on total sanns. og Bayes' regel

## Kap. 2.7 Lov on total sanns. og Bayes' regel

$B_1, B_2, \dots, B_k$  er ein **partisjon** av  $S$  dersom

- $S = B_1 \cup B_2 \cup \dots \cup B_k$
- $B_i \cap B_j = \emptyset$

## Kap. 2.7 Lov on total sanns. og Bayes' regel

$B_1, B_2, \dots, B_k$  er ein **partisjon** av  $S$  dersom

- $S = B_1 \cup B_2 \cup \dots \cup B_k$
- $B_i \cap B_j = \emptyset$

Lov om total sannsyn, Teoren 2.13

La  $B_1, B_2, \dots, B_k$  vere ein partisjon av  $S$ , då er for eikvar hending  $A$

$$P(A) = \sum_{i=1}^k P(A \cup B_i) = \sum_{i=1}^k P(A|B_i)P(B_i)$$

## Kap. 2.7 Lov on total sanns. og Bayes' regel

$B_1, B_2, \dots, B_k$  er ein **partisjon** av  $S$  dersom

- $S = B_1 \cup B_2 \cup \dots \cup B_k$
- $B_i \cap B_j = \emptyset$

### Lov om total sannsyn, Teoren 2.13

La  $B_1, B_2, \dots, B_k$  vere ein partisjon av  $S$ , då er for eikvar hending  $A$

$$P(A) = \sum_{i=1}^k P(A \cup B_i) = \sum_{i=1}^k P(A|B_i)P(B_i)$$

### Bayes' regel, teo 2.14

La  $B_1, B_2, \dots, B_k$  vere ein partisjon av  $S$  der  $P(B_i) > 0$ . Då har vi;

$$P(B_i|A) = \frac{P(B_i \cap A)}{\sum_{j=1}^k P(B_j \cap A)} = \frac{P(B_i)P(A|B_i)}{\sum_{j=1}^k P(A|B_j)P(B_j)} = \frac{P(B_i \cap A)}{P(A)}$$